

Program wychowawczy
Gimnazjum nr 11
im. Adama Mickiewicza
w Katowicach

I. PODSTAWA PRAWNA

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 48, 53, 54, 70, 72),
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. Z 2004r. Nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001r. Nr 61, poz. 624, z 2002r. Nr 10, poz. 96, z 2003r. Nr 146, poz. 1416 oraz z 2004r. Nr 66, poz. 606).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009r. Nr 4, poz.17).
- Statut Szkoły

II. MISJA SZKOŁY

Wspieranie ucznia w jego wszechstronnym rozwoju nakierowanym na zainteresowania, edukację informatyczną, mobilność, samodzielność uczenia się, współdziałanie w grupie, komunikatywność w bezpiecznym i przyjaznym środowisku, we współpracy z instytucjami na rzecz edukacji, w oparciu o ponadczasowe i ogólnoludzkie wartości zgodnie z przepisami prawa.

III. POSTANOWIENIA WSTĘPNE

- Społeczność gimnazjum stanowią uczniowie, rodzice oraz nauczyciele, którzy we wspólnym działaniu realizują cele dydaktyczne i wychowawcze.
- Rodzice uczniów są pierwszymi i najważniejszymi wychowawcami swoich dzieci. Mają prawo wychowywać je zgodnie ze swoimi przekonaniem. W procesie wychowania nauczyciele spełniają funkcję wspomagającą .
- Realizacja programu odbywa się w ramach wszystkich zajęć edukacyjnych prowadzonych przez nauczycieli, wychowawców, godzin do dyspozycji wychowawcy, zajęć pozalekcyjnych prowadzonych przez szkołę, zajęć

warsztatowych, ćwiczeń grupowych prowadzonych przez pedagoga i psychologa. Osoby odpowiedzialne oraz termin realizacji poszczególnych zadań szkoły przedstawia roczny plan pracy. Realizacja zadań dla wychowawcy, nauczycieli i innych specjalistów ma charakter ciągły.

- Treści wychowawcze zawarte w niniejszym programie przewidziane są do realizacji w ciągu trzyletniej nauki w gimnazjum. Program wychowawczy przygotowany jest w formie spójnego dokumentu, którego elementy mogą być modyfikowane w kolejnych latach pracy szkoły, w zależności od zmieniających się potrzeb.
- Integralną częścią *Programu wychowawczego* są również treści wychowawcze zawarte w *Programie profilaktyki Szkoły*, Statucie Szkoły, działaniach doraźnych i okolicznościowych.
- Ewaluacja *Programu wychowawczego* dokonywana jest w cyklu trzyletnim. Dokonuje jej zespół powołany przez dyrektora szkoły. Wyniki przedstawiane są Radzie Rodziców oraz Radzie Pedagogicznej.
- Sposoby i środki ewaluacji:
  - stała obserwacja zachowania uczniów,
  - analiza dokumentacji klasowej i szkolnej,
  - analiza prac wykonanych przez uczniów,
  - ankiety dla uczniów dotyczące ich postaw i zainteresowań,
  - ankiety dla rodziców dotyczące ich oczekiwań dydaktyczno – wychowawczych wobec szkoły oraz stopnia spełnienia tych oczekiwań,
  - analiza trudności wychowawczych przeprowadzona przez pedagoga i psychologa szkolnego na podstawie danych zebranych od rodziców i wychowawców klas,
  - sondaże, wywiady, rozmowy,
  - programy naprawcze oraz usprawniające.

IV. CEL OGÓLNY

Wychowanie to czucie, myślenie i działania, których celem jest rozwój osobowy młodego człowieka. W tak szeroko rozumiany proces wpisują się oddziaływania naszej szkoły, dzięki którym uczeń nie tylko poznaje siebie, swoje emocje, potrzeby, aspiracje i możliwości, zapoznaje się z cechami rozwoju fizycznego, ale również uczy się dbać o własne bezpieczeństwo i zdrowie, oceniać osiągnięcia, planować doskonalenie oraz brać odpowiedzialność za własny rozwój. Podstawą procesu wychowawczego realizowanego przez wszystkich pracowników szkoły jest dobro wychowanka jako osoby. Wychowawcy mają obowiązek pomagać wychowankowi w stawaniu się lepszym człowiekiem. Oczekiwania społeczne nie mogą być w sprzeczności z wychowaniem do stawania się lepszym. Wychowanie realizowane przez społeczność szkolną powinno być integralne (całościowe) służące harmonii wewnętrznej człowieka w wymiarze biologicznym, psychicznym oraz duchowym, nie skierowane na szybkie, spektakularne sukcesy wychowawcze kosztem kształtowania "wnętrza" wychowanka.

V. PRIORYTETY SZKOŁY

- Motywowanie uczniów do podejmowania zadań wymagających wysiłku.
- Diagnoza niepowodzeń szkolnych oraz pomoc uczniom w ich przezwyciężaniu.
- Zapewnienie warunków rozwoju intelektualnego uczniom o specyficznych potrzebach edukacyjnych.
- Podejmowanie działań korygujących i interwencyjnych zwiększających poczucie bezpieczeństwa dzieci w szkole.
- Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych (doświadczenie porażki, konfliktu).
- Stworzenie warunków sprzyjających kształtowaniu pozytywnej samooceny i podnoszących poczucie własnej wartości.
- Profilaktyka uzależnień, profilaktyka suicydalna i autoagresji, podniesienie poziomu bezpieczeństwa poprzez ograniczenie skali zjawiska przemocy rówieśniczej.
- Kształtowanie postawy poszanowania praw człowieka, norm społecznych.

- Wzbudzanie szacunku dla regionalnego, polskiego i europejskiego dziedzictwa kulturowego.
- Propagowanie kultury osobistej na co dzień.
- Poglębianie wiedzy i umiejętności rodziców w zakresie zaspokajania potrzeb dzieci, ich rozwoju emocjonalnego, intelektualnego, dydaktycznego.
- Motywowanie rodziców do aktywnego współuczestniczenia w życiu szkoły.
- Rozbudzanie zainteresowań zdrowymi sposobami spędzania czasu.
- Wzbudzanie poczucia odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego.
- Poszerzenie współpracy z instytucjami kulturalnymi i pomocowymi działającymi w środowisku lokalnym.

VI. WIZERUNEK ABSOLWENTA

Absolwent Gimnazjum nr 11:

1. wie, że świat ludzki składa się z wielu postaw i potrafi wybierać wśród nich właściwe;
2. prezentuje otwartą postawę na świat – szanuje polskie dziedzictwo kulturowe oraz wartości kultury europejskiej i światowej;
3. zna i szanuje dorobek kultury regionalnej;
4. ma pozytywne nastawienie do innych, ale nie akceptuje złych zachowań;
5. potrafi planować, organizować i brać odpowiedzialność za swoje działania;
6. wykorzystuje w procesie zdobywania wiedzy jej różne źródła, w tym najnowsze środki techniki;
7. stosuje zdobytą wiedzę w rozwiązywaniu różnych problemów życia codziennego;
8. nie zniechęca się porażkami – wie, że trudności są niezbędnymi krokami w jego rozwoju;
9. współpracuje z innymi;
10. prezentuje we właściwy sposób własne zdanie;
11. stosuje normy życia społecznego przyjęte w państwie demokratycznym;
12. przejawia postawy dojrzałości obywatelskiej i moralnej;
13. jest wrażliwy na problemy środowiska naturalnego;
14. dba o swój harmonijny rozwój biologiczny, umysłowy i duchowy.

VII. PROGRAM WYCHOWAWCZY

1. Po prostu – razem. Integracja środowiska szkoły.

Zadania	Formy realizacji	Osoba odpowiedzialna
1. Poznanie historii szkoły i jej osiągnięć.	Godziny wychowawcze, akademie, uroczystości szkolne, prezentacja w gablocie.	Wychowawcy, nauczyciele
2. Integracja uczniów klas pierwszych.	Przeprowadzenie zajęć integracyjnych.	Wychowawcy klas I, pedagog, psycholog szkolny, pracownicy poradni psychologiczno - pedagogicznej
3. Przyjęcie uczniów klas pierwszych w poczet gimnazjalistów.	Uroczystość pasowania na gimnazjalistę – „Cielaczkowanie”	Wychowawcy klas I, wyznaczeni nauczyciele
4. Diagnoza środowiska uczniowskiego, potrzeb i możliwości zespołu oraz poszczególnych uczniów.	Godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem i psychologiem, rozmowy indywidualne, wnioskowanie o diagnozę pedagogiczno – psychologiczną	Wychowawcy, pedagog, psycholog szkolny, nauczyciele
5. Organizacja zespołu klasowego. Przydział zadań i czynności.	Godziny wychowawcze, imprezy klasowe, wyjścia, wycieczki	Wychowawcy
6. Dbanie o wystrój klasy i szkoły.	Aktualizowanie gazetek ściennych, gablot, dekoracji na korytarzach	Wychowawcy, wyznaczeni nauczyciele, nauczyciele zajęć artystycznych i

	szkolnych, galeria prac uczniów „GimArt”.	technicznych
<p>7. Kształtowanie pozytywnej atmosfery w klasie, adaptacja i integracja uczniów w zespołach klasowych:</p> <p>a) kształtowanie postawy koleżeństwa;</p> <p>b) kształtowanie umiejętności komunikowania się;</p> <p>c) zaspakajanie potrzeb współdziałania;</p> <p>d) rozbudzanie otwartości na drugiego człowieka;</p> <p>e) uświadomienie sobie konieczności własnego wkładu w rozwój i integrację klasy;</p> <p>f) pogłębienie wiedzy o swojej klasie i poczucia współodpowiedzialności;</p> <p>g) wdrażanie do rozwiązywania konfliktów drogą negocjacji.</p>	<p>Godziny wychowawcze, wycieczki, zajęcia z pedagogiem i psychologiem, wzajemna pomoc na zajęciach, podczas przerw, itp.</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, psycholog</p>
<p>8. Prezentacja osiągnięć uczniów na forum klasy, szkoły i środowiska.</p>	<p>Informacja na stronie internetowej szkoły, w szkolnej gazetce „Kleksik”, biuletynie informacyjnym dla rodziców, wystawy i wernisaże w miejskich domach kultury, apele</p>	<p>Dyrektor, opiekun gazetki „Kleksik”, opiekun strony www, nauczyciel plastyki, wychowawcy</p>

2. Bezpieczni i aktywni. Tworzenie warunków bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego uczniów w klasie oraz w szkole.

Zadania	Formy realizacji	Osoba odpowiedzialna
<p>1. Kształcenie nawyków bezpiecznego zachowania w szkole i poza nią:</p> <p>a) zapoznanie uczniów z sygnałami alarmowymi oraz oznakowaniem BHP;</p> <p>b) zapoznanie uczniów z procedurami reagowania w konkretnych sytuacjach zagrożenia;</p> <p>c) organizowanie ewakuacji w ramach próbnego alarmu,</p> <p>d) zapewnienie bezpieczeństwa uczniów w czasie pobytu w szkole, w trakcie wyjść poza jej teren oraz na wycieczkach.</p>	<p>Godziny wychowawcze, zajęcia dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy na poszczególnych lekcjach i w salach lekcyjnych, lekcje edukacji dla bezpieczeństwa, apele, regulamin wycieczek i wyjść, próbny alarm ewakuacyjny, dyżury nauczycieli na przerwach</p>	<p>Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, zespół ds. bezpieczeństwa, nauczyciel odpowiedzialny za BHP na terenie szkoły</p>
<p>2. Poznanie i promowanie zasad zdrowego trybu życia:</p> <p>a) aktywnego spędzania czasu wolnego,</p>	<p>Godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem i psychologiem, lekcje biologii, zajęcia w ramach programów środowiskowych i profilaktycznych</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciel biologii, realizatorzy zajęć, nauczyciele wychowania fizycznego</p>

b) higieny układu nerwowego.		
3. Poznanie zasad racjonalnego żywienia	Lekcje biologii i zajęcia modułowe z zakresu żywienia	Nauczyciel biologii, nauczyciel zajęć modułowych
4. Kształtowanie nawyków higieny osobistej i dbałości o zdrowie: a) higiena całego ciała, b) dostosowanie ubioru do warunków atmosferycznych, okoliczności, wieku, c) dbałość o strój i schludny wygląd.	Godziny wychowawcze, lekcje biologii, obiady w stołówce szkolnej, wyjazdy szkolne, czynności higieniczne na terenie szkoły	Wychowawcy, nauczyciel biologii, higienistka szkolna, nauczyciele
5. Diagnozowanie podstawowych zagrożeń (agresja słowna, agresja fizyczna, cyberprzemoc, autoagresja, tendencje suicydalne i inne) w szkole.	Rozmowy indywidualne z pedagogiem i psychologiem szkolnym, wychowawcami, nauczycielami, rodzicami	Pedagog, psycholog, wychowawcy, nauczyciele
6. Poznanie i uświadomienie zagrożeń wieku dojrzewania (nikotynizm, alkoholizm, narkomania, sekty), ze szczególnym uwzględnieniem działań profilaktycznych kształtujących postawy i normy przeciwnie używaniu narkotyków i dopalaczy.	Zajęcia z pedagogiem i psychologiem szkolnym, godziny wychowawcze, lekcje biologii, wychowania do życia w rodzinie, współpraca ze specjalistami	Wychowawcy pedagog, psycholog, nauczyciele biologii oraz wychowania do życia w rodzinie
7. Zaznajomienie z prawami i obowiązkami dziecka, ucznia, człowieka.	Godziny dyspozycyjne, lekcje WOS-u, rozmowy z rzecznikiem praw ucznia	Wychowawcy, nauczyciele WOS - u, rzecznik praw ucznia

3. Ślązak – Polak – Europejczyk. Kształtowanie więzi z małą i dużą Ojczyzną oraz wspólnej tożsamości europejskiej

Zadania	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna
1. Zapoznanie uczniów z obrzędami oraz tradycjami rodzinnymi, lokalnymi, regionalnymi, narodowymi i kulturowymi.	Godziny dyspozycyjne, apele, akademie, prezentacje, wystawki, gazetki	Wychowawcy, nauczyciele języka polskiego, historii, WOS - u, nauczyciel bibliotekarz, nauczyciel religii
2. Udział uczniów w szkolnych i środowiskowych uroczystościach upamiętniających ważne wydarzenia z dziejów naszego regionu oraz kraju na tle wydarzeń europejskich: a) kształtowanie szacunku dla symboli narodowych; b) kształtowanie postaw patriotyzmu	Godziny dyspozycyjne, apele, akademie, funkcjonowanie w środowisku, lekcje historii, WOS, języka polskiego	Wychowawcy, nauczyciele języka polskiego, historii, WOS - u
3. Organizowanie form edukacyjnych	Wycieczki, wyjścia do muzeów, konkursy, turnieje wiedzy, debaty, żywe lekcje historii	Wychowawcy, nauczyciele
4. Kształtowanie postaw obywatelskich: a) poznanie mechanizmów wyborów demokratycznych; b) poznanie swoich praw obywatelskich; c) udział uczniów w ogólnopolskich akcjach o charakterze społecznym, ekologicznym, charytatywnym.	Lekcje historii, WOS, wybory do samorządu klasowego i szkolnego, inne formy rekomendowane przez organizatorów akcji (np. UNICEF, WOŚP)	Wychowawcy, nauczyciele historii, WOS - u, opiekun samorządu szkolnego

4.Rodzina. Doświadczenie – więcej niż wiedza. Współpraca z rodzicami uczniów

Zadania	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna
1. Zapoznanie rodziców z dokumentami szkoły (WSO, Statut, program wychowawczy, profilaktyki, Szkolny program Przeciwdziałania Wągarom, realizowane projekty).	Zebrania z rodzicami	Dyrektor, wychowawcy, pedagog
2. Zachęcanie rodziców do aktywnego udziału w życiu szkoły.	Spotkania z rodzicami, kontakty indywidualne, współorganizowanie imprez szkolnych, pozyskiwanie przyjaciół i darczyńców, współpraca z Radą Rodziców	Dyrektor, wychowawcy, pedagog, nauczyciele
3. Informowanie o osiągnięciach i problemach uczniów (wyniki i postępy w nauce, zachowanie, osiągnięcia w zawodach i konkursach).	Rozmowy indywidualne, omówienie z rodzicem wstępnej diagnozy psychologiczno - pedagogicznej	Wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele
4. Wspieranie rodziców w rozwiązywaniu problemów związanych z różnego rodzaju formami pomocy (stypendia, pomoc rzeczowa, materialna).	Rozmowy indywidualne, skierowanie do poradni psychologiczno – pedagogicznej lub innych specjalistów, pomoc w kontaktach z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny	Wychowawcy, pedagog, psycholog
5. Wskazywanie dalszych możliwości kształcenia, pomoc w rozpoznawaniu i wyborze dalszej oferty edukacyjnej.	Rozmowy indywidualne, zebrania z rodzicami, wizyty w szkołach ponadgimnazjalnych, informatory edukacyjne	Wychowawcy, pedagog, psycholog

5. W świecie wartości, samodzielności i niezależności. Kształtowanie postaw uczniów

Zadania	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna
1. Kształtowanie umiejętności samodzielnego myślenia, wyrażania własnych opinii, postawy asertywności.	Dyskusje, godziny wychowawcze, debaty, zajęcia z pedagogiem i psychologiem, sytuacje szkolne	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog
2. Kształtowanie postawy szacunku wobec siebie i innych osób (umiejętność kulturalnego zwracania się, zapobieganie postawie roszczeniowej).	Rozmowy indywidualne, dyskusje, pogadanki, godziny wychowawcze, sytuacje szkolne, zajęcia dydaktyczne	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, nauczyciele języka polskiego
3. Poglębianie wiedzy o samym sobie: a) uświadamianie własnych dążeń; b) poczucie własnej wartości; c) umiejętność samooceny; d) uświadamianie własnych możliwości i ograniczeń; e) rozwijanie odpowiedzialności za siebie	Godziny wychowawcze, zajęcia z pedagogiem i psychologiem, zajęcia dydaktyczne, sytuacje szkolne	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog
4. Wpajanie zasad odpowiedzialnego traktowania obowiązków szkolnych.	Godziny wychowawcze, analiza ocen zachowania	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog
5. Kształtowanie wśród uczniów postawy tolerancji:	Godziny wychowawcze, lekcje języka polskiego, wychowania do życia w rodzinie, WOS-u, rozmowy z pedagogiem i psychologiem	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, pedagog, psycholog

<p>a) przyczyny i przejawy nietolerancji,</p> <p>b) tolerowanie odmienności i inności,</p> <p>c) rozwijanie empatii,</p> <p>d) wyzwalanie gotowości do niesienia pomocy.</p>		
<p>6. Uświadomienie roli rodziny:</p> <p>a) uświadomienie wpływu rodziny na nasze życie,</p> <p>b) pielęgnowanie pozytywnych relacji w rodzinie,</p> <p>c) kształtowanie szacunku do rodziny.</p>	<p>Godziny wychowawcze, wychowanie do życia w rodzinie, rozmowy indywidualne, zajęcia z pedagogiem i psychologiem</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciel przedmiotu, pedagog, psycholog</p>
<p>7. Kształtowanie umiejętności obrony własnych poglądów i uznawanego przez siebie systemu wartości.</p>	<p>Godziny wychowawcze, dyskusje, debaty, sytuacje szkolne, rozmowy indywidualne, spotkania z pedagogiem i psychologiem</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog</p>
<p>8. Kształtowanie umiejętności krytycznego korzystania ze środków przekazu informacji – dbanie o własne bezpieczeństwo w kontakcie z mediami.</p>	<p>WOS, informatyka, godziny dyspozycyjne</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów</p>
<p>9. Kształtowanie umiejętności korzystania z dóbr kultury.</p>	<p>Wyjścia poza teren szkoły do kina, teatru, galerii</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele</p>